

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Sanctae Mechtildis virginis ordinis Sancti Benedicti Liber
specialis gratiae**

**Mechthild <von Hackeborn>
Mechthild <von Magdeburg>**

Pictavii, 1877

Pars Septima.

[urn:nbn:de:bsz:31-60070](#)

PARS SEPTIMA

CAPUT PRIMUM.

DE EXTREMIS FELICIS SORORIS MECHTILDIS, GLORIOSÆ VIRGINIS
SANCTIMONIALIS IN HELFEDE.

HUMILIS hæc et devota Domini nostri Jesu Christi ancilla, affectuosa mater, et prædulcis consolatrix omnium nostrum, de qua hunc edidimus libellum; cum dies vitæ suæ usque ad annos quinquaginta septem in Religionis proposito¹ et omnium virtutum apice laudabiliter peregisset, per tres fere annos continuis vexata doloribus, ad extrema cœpit propinquare.

In penultima namque Dominica, scilicet *Si iniquitates*, cum ultimo Electa Dei, ante obitum suum, vivificum sacrosancti corporis et sanguinis Jesu Christi perciperet sacramentum; una persona Deo devotius intendens, vidi Dominum Jesum, inæstimabili gloria coram infirma stantem, vultu et gestu delicato sibi dicentem: « Honor et gaudium meæ divinitatis, corona et præmium meæ humanitatis, delectatio et requies spiritus mei, vis modo

1. Ad annum post Christum natum 1298. Intra hos quinquaginta septem annos, annumerari debent etiam tres ultimi anni quibus doloribus vexata dicitur Mechtildis; nam hoc anno 1298 decessit.

venire et amplius manere mecum, quod meum et tuum desiderium compleat ? » Ad quod illa respondit : « Mi Domine Deus, supra omnem salutem meam tuam desidero laudem.

Divinæ laudi
quidquid
defuerit
vult
Mechtildis
per infirmi-
tatem
supplere.

Quapropter rogo, ut mihi liceat adhuc in pœnis persolvere omne quod unquam creatura in tua laude neglexit. » Quod responsum Dominus gratissime acceptans ait : « Quia hoc elegisti, ecce etiam in hoc mihi assimilaberis, qui voluntarie pœnas crucis et mortem pro Dei Patris gloria et mundis salute suscepisti. Et sicut divinum cor Patris mei omne quod sustinui pertransivit, sic tuæ pœnæ et mors cor meum medullitus penetrabunt ; totique mundo provenient ad salutem. »

CAPUT II.

DE VOCATIONE IPSIUS A DOMINO JESU CHRISTO.

ITEM alia audivit quod eam Dominus his advocavit verbis : « Veni electa mea, columba mea, floriger ager meus, in quo omnia quæ desiderabam inveni ; hortus meus amœnus, in quo omne divini Cordis mei delectamentum habui ; in quo erant flores omnigenarum virtutum ; arbores bonorum operum et aquæ devotarum et ferventium lacrymarum ; quæ mihi semper ad quæcumque volebam patuit. In hunc horum, quoties me peccatores irritabant, declinabam, et ex aqua ejus bibens inebriabar, ut omnium injuriarum mearum amplius non recordarer. »

Anima ejus
quasi hortus
amœnissi-
mus.

CAPUT III.

QUOD DIVINITUS INUNGI COMMONETUR.

ITEM una persona devotius orans, commonita est in spiritu a Domino, ut eam ex parte sui commoneret, ut se ad suscipiendum sacrosanctæ Unctionis sacramentum præpararet; asserens utsibi ex parte sui diceret, quod post susceptiōnem illius salutiferi sacramenti, ipse, custos amicorum suorum diligentissimus, eam in sinu suo tutissime disposeret ab omni macula immunem observare, quemadmodum pictor summo studio conservat imaginem noviter depictam, ne aliquo pulvere obfuscetur.

Alteri etiam personæⁱ revelatum est quod ipsa die Dominus veller eam sacræ Unctionis sacramento præmuniri. Quod cum ista ex parte Dei infirmæ diceret, ipsa ut erat in omnibus semper Prælatis suis in humilitate subjecta, hoc ad eorum beneplacitum dimittens, nihil in his promovere voluit, sed totum se divinæ providentiæ commisit, quæ nunquam in se sperantes derelinquit. Prælati vero qui ipsam in tanta reverentia habebant, quod non dubitarent ipsam perficie præscire tempus, quo Domino placeret ut sacramentum perciperet, cum viderent ipsam non instare nec ipsam rem urgere, ipso die Unctionem distulerunt. Dominus vero illud verificans Evangelicum: *Cœlum et terra transibunt, verba autem mea non transibunt* (MATTH. xxiv. 35), testimonium quod dederat in ore duorum fide dignorum testium hoc modo

i. nemp̄ beatæ Gertrudi. Cf. *Legatus*. Lib. V. c. 4. p. 525.

comprobavit. Nam feria secunda, ante Matutinos, eadem felicitis memoriæ M. tam repentinis cœpit doloribus vexari, quod plerique putabant illam ad extrema tendere; tunc festinanter vocati sunt sacerdotes, et ipsa percepit sacrae Unctionis sacramentum. Sicque contigit ut quamvis non ipsodie, tamen ante ortum sequentis diei inungeretur, juxta Dei voluntatem^{1.}]

CAPUT IV.

QUOD SINGULI SANCTORUM OMNEM FRUCTUM MERITORUM EIDEM
DONAVERUNT QUANDO UNGEBATUR.

REVELATUM est autem tribus personis, quod Dominus in forma delicati sponsi dignissime adasset, et ipse per se hoc sacramentum vivificum Electæ suæ præberet. Inter quas uni^{2.} videbatur quod cum oculi infirmæ per sacerdotem inungerentur, amantissimus Dominus omnem aspectum suæ divinæ pietatis, quo unquam Cor suum mellifluum propria benignitate commotum est, cum quodam divini splendoris radio ad ipsam dignissime convertens, donavit cum ipso omnem splendorem, omnem exercitationem sanctissimorum oculorum suorum. Unde videbantur oculi ejus ex abundantia divinæ pietatis tamquam liquorem suavissimi olei emanare. Per quod intellexit quod Dominus, ipsius meritis, omnibus eam cum fiducia invocantibus consolationis subsidium large dignaretur impartiri. Et hoc munus meruit ex eo quod se erga omnes homines semper piam et benevolam, charitativo exhibebat affectu.

Mechtildem
invocantes
consolatio-
nem
consequen-
tur

1. Quæ uncis includuntur sunt e veteri teutonica Lipsiensi editione 1505 excerpta.

2. Cf. *Legatus*, p. 526.

Similiter cum inungerentur cætera membra, ad singula donavit illi sanctissimorum membrorum suorum operationem; sed ad unctionem oris, ipse incontinentissimus animæ zelator se dignantissime ad porrigendum ori sponsæ suæ osculum, quod vincit mellis poculum, coaptavit; cum quo omnem fructum sanctissimi oris sui ipsi contulit.

Dum vero in Litania legeretur: *Omnes sancti Cherubim et Seraphim, orate pro ea,* vidit¹ quod ipsa beata Cherubim et Seraphim cum summa reverentia maximoque tripudio velut ab invicem secedentes, locum inter se congruentissimum ipsi Dei Electæ præbuerunt, potissimum censentes ut quæ in terris non solum angelicam duxerat vitam, per virgineam conversationis sanctimoniam; verum etiam super angelos cum Cherubim, fluenta spiritualis intelligentiæ, de ipso fonte omnis sapientiæ hauserat copiose; verum etiam cum ignitis Seraphim, ipsum qui *ignis consumens est* (DEUTER. IV. 24), charitatis brachii complexata fuerat, inter se sublimiter collocari, qui super omnes meruerunt divinæ majestati approxinquare. Cum autem singuli Sanctorum in Litania nominarentur, quilibet cum ingenti gaudio maximaque reverentia exurgens, flexis genibus merita sua in modum pretiosorum xeniorum in sinum Domini offerebat; qui ea ad augmentum et cumulum gaudii et gloriæ suæ dilectæ donavit.

Peracta unctione, Dominus eam inter amplexus suos amantissime suscipliens, sic per biduum sustentabat, ut vulnus dilectissimi Cordis sui ad os infirmæ pateret; a quo omnem flatum quem spirabat trahere et iterum in Cor mittere videbatur.

Seraphim et
Cherubim
animam
inter se
suscipiunt.

1. vidit Gertrudis. Cf. *Legatus*. Lib. V. c. 4. p. 526.

CAPUT V.

DE DEVOTA INTENTIONE ET INGENTI AC FERVENTI PRO OMNIBUS
DESIDERIO.

APPROPINQUANTE igitur jucundissimo tempore beatissimi transitus ipsius, quo post diversarum ægritudinum lassitudinem, somnum perpetuae quietis imperturbabilem Dominus Electæ suæ dare disposuit; feria tertia¹, in Vigilia sanctæ Elizabeth, ante Nonam cœpit evidenter agonizare. Cumque Conventus summa cum devotione convenisset, prædilectæ Sororis suæ exitum, maxima cum tristitia præstolantes, necnon consuetis orationibus præmunientes, una² ardenter ducta affectu vidiit animam ejus, in specie cujusdam puellæ valde delicatæ, coram Deo stantem, et omnem flatum quem spirabat, per vulnus sanctissimi lateris Cordi suo mellifluo immittentem; ex quo deificum Cor incontinentia propriæ benignitatis et dulcedinis commotum, quoties flatum ejus sibi suscepit immissum, toties ex amoris abundantia supereffluens, per totam Ecclesiæ latitudinem stillicidia gratiarum respersit, et specialiter in personas ibi præsentes. Et hoc intellexit ex eo esse quod ipsa beata infirma, Deo donante, devotam intentionem et ingens fervensque desiderium tunc specialius habebat, pro omnibus universaliter tam vivis quam defunctis; quibus omnibus ejus meritis benignus Dominus suæ gratiæ beneficia largiflue diffudit.

Cordivinum
ad se trahit
infirme
spiritum.

1. Sic legitur in variis codicibus, præsertim Guelferbytano, et in editione teutonica 1505 hujus libri de morte Mechtildis, itemque in codice Vindobonensi Revelationum S. Gertrudis, contra editionem Lanspergianam earumdem, quæ sola *feria quarta* inscripsit.

2. scilicet, sancta Gertrudis. Cf. *Legatus*. V. 4. pag. 527.

CAPUT VI.

QUOD BEATA VIRGO MARIA CURAM CONGREGATIONIS AB EA SIBI
COMMISSAM MANUALITER SUSCEPIT.

CUM vero legeretur Antiphona *Salve Regina*, in illo verbo *Eia advocata nostra*, Electa Dei infirma Virginem Matrem blande alloquens, commendabat ipsi Sorores suas, quas in proximo erat relictura: orans ut eas sui causa in ampliorem susciperet affectum.

Et sicut ipsa, quoad vixit, quantum poterat, se omnibus præbuerat benevolam et paratam advocationem, ita nunc post obitum suum, ipsa Mater misericordiae dignaretur secum apud suum Filium perpetua esse interventrix, et advocatione Congregationis. Ad quod intemerata Virgo se paratissimam mira blanditate prætendit, extensisque delicatissimis manibus suis ad manus infirmæ, curam Congregationis sibi commissam quasi de manu ipsius percepit.

CAPUT VII.

DE ORATIONIBUS AD INFIRMÆ LECTUM A SORORIBUS DICTIS¹.

HINC cum legeretur oratio: *Ave Jesu Christe*, in illo verbo, *via dulcis*, videbatur Dominus Jesus deliciarum

1. Hoc Caput VII deest in Cod. Guelferbytano; sed illud ex veteri editione germanica transtulimus, quod præterea in *Legatus Lib. V. c. 4.* fere integrum occurrit. In Guelf. fuisse omissum suspicamus sane pro reverentia sanctæ Gertrudis quæ ibidem aliquareprehensione ex propriis dictis, perstringitur.

animarum Sponsus, quasi ex adipe suæ divinitatis sponsæ suæ viam delinire, ut eo suavius et delicatius eam attraheret sibi. Cum vero Conventus usque post horam nonam apud infirmam preces suas iterasset, et infirma quasi aliquanto melius se habere cœpisset, ab illa quæsitum est num Congregatio ad mensam ire posset. Respondebat infirma : « Bene possunt ire. » Sicque tota die illa in agone jacens, nil aliud dicebat quam hæc verba : « O bone Jesu ! o bone Jesu ! » aperi- tissime demonstrans quod ille medullitus sibi infixus erat in corde, cuius nomen inter tam acerbos mortis dolores, quos per gestum corporis satis declarabat, tam dulciter sine intermis- sione ore ruminabat. Cumque Sorores se singulæ orationibus ipsius committerent, et suas diversas suorumque amico- rum necessitates et causas ipsi commendarent; quia non jam plus loqui poterat, dicebat secreta voce: « Libenter », vel « Eia ». Per quod satis indicabat quo affectu, quodcumque ab ipsa requerente, Deo suo amatori commendaret. Ad pos- tremum, cum nihil amplius dicere posset, sui tamen benig- nitatem præsuavis affectus, quo suas consorores et spiri- tuales amicos amabat, cohibere nequivit; saepius enim oculos, manusque amorose supra se ad cœlum intendebat et exten- debat; per quod manifeste ostendebat suum ad Deum affec- tum pro illis, qui ipsi fuerant commendati.

Intellexit etiam prædicta persona ¹ de omnibus mem- bris hujus beatæ infirmæ, in quibus cruciabatur, exire quasi quemdam vaporem eximum qui animam ejusdem pertransiens, miro modo purificabat, sanctificabat, et æternæ beatitudini coaptabat. Hæc omnia cum prædicta persona in spiritu vidisset, apud se proposuit hanc visionem secretam

Sorores se
ejus
orationibus
committunt.

Vapor ex
infirme
membris
ejusanimam
purificat.

1. Nempe sancta Gertrudis, quæ ista sibi revelata humiliiter aliis manifestavit, cum pro silentio primum servato a Deo reprehensa fuisset.

tenere, ne ipsa in his prænotaretur. Quod quam contrarium fuerit Dei bonitati, cuius *gloria est revelare sermonem* (TOB. XII. 7), qui etiam in Evangelio dixit: *quod in aure auditis, prædicate super tecta* (MATTH. X. 27), ex his quæ sequuntur patebit.

Nam cum inter Vespertas, hæc Electa Dei felicis memoriae Domna Mechtildis valde ægrotans, tam evidenter iterum exspirare videretur, quod Conventus tam repente de choro vocatus, ita ut etiam suffragia omittere debuerit, circa infirmam orationes solitas recitaret, præfata persona omni conatu virium et sensuum suorum interiorum, ne minimum quidem percipere vel notare potuit de his quæ Deus tunc temporis cum sua Electa agebat, donec in se reversa culpam agnosceret, et illam per dolorem et pœnitentiam dilueret, et Deo voveret quod quidquid sibi Deus revelaret, ad solam Dei gloriam et proximorum consolationem libenter patefacere vellet.

Hinc post Completorium, cum jam tertio omnino existimarent istam infirmam esse morituram, præfata persona in spiritu rapta est, videntque animam infirmæ, ut supra, in specie teneræ multum et amabilis puellulæ, sed quasi novis ornamentis ex hujus diei passionibus decoratæ, in impetu circa collum Domini Jesu sui sponsi delicati irruentem, ac præcordialissimis ipsum amplexibus constringentem, et ex singulis ipsius vulneribus, ad modum apis diversos flores sugentis, specialem sibi intrahere voluptatem.

Unde cum legeretur Responsorium *Ave sponsa*, etc. processit Regina Virginum, rosa sine spina, Maria, veneranda Dei Genitrix, et animam infirmæ magis ac magis coaptavit et habitavit ad utendum et perfruendum deliciis diuinitatis. Tunc Dominus Jesus ex merito suæ intemeratæ Genitricis, et ex dignitate illa qua ipsa unica et sola gratiam meruit fieri Mater et Virgo, quasi quoddam monile mirabiliter

Mechtildis
quasi mater
et virgo.

radiantibus gemmis compactum sumpsit, et super pectus infirmæ posuit; illamque hoc speciali privilegio donavit quod ad similitudinem suæ virgineæ Matris, etiam ipsa appellaretur virgo et mater, considerans quod in casto amore memoriam sui in multorum cordibus genuisset.

CAPUT VIII.

QUOD CHRISTUS ANIMAM ILLAM BEATAM INÆSTIMABILI
MODO SALUTAVIT.

In nocte itaque sanctæ Elisabeth, dum Matutini jam essent incepti, iterato cœpit Electa Dei taliter immutari, ut putaretur jam ultimum spiritum exhalare. Unde omissionis Matutinis, Conventus celerius circa ipsam solito more convenit. Tunc in splendore divinæ virtutis suæ coruscans, Dominus formam sponsi indutus, gloria et honore coronatus ac ineffabiliter fulgorantis divinitatis decore mirabiliter perornatus apparuit: et animam infirmæ suavissima blanditate alloquens, ait: « Modo, dilecta mea, exaltabo te apud proximos tuos: hoc est in præsentia mihi prædilectæ Congregationis. » Sic quoque incomprehensibili et inæstimabili, omniq[ue] humano intellectui longe excedenti ac sæculis inaudito, novo salutationis modo salutavit animam illam vere beatissimam, per singula vulnera sanctissimi corporis sui, quæ dicunturesse numero quinque millia quadringenta et nonaginta¹; ita quod unumquodque vulnus quatuor modos scilicet suavissimi soni, efficacissimi vaporis, uberrimi roris, ac amœ-

Dominus
animam
per vulnera
sua saluat.

1. Cf. Part. I, c. 18. p. 59. item S. Gertrudis Lib. IV. c. 35. p. 399.

nissimi splendoris emittebat ; per quos dilectam suam pertransitive salutando vocavit Dominus. Per sonum itaque suavisionum, qui omnem excellebat modum organicum, notabantur omnia verba communiter, et singula singulariter, quæ ipsa Dei Electa unquam in vita sua ad Deum dulciter, vel propter Deum utiliter ad salutem proximorum fuerat locuta ; quæ omnia centuplicata fructu in Corde divino dulcorata , per emissiones singulorum vulnerum Christi , recompensabantur ipso. Per vaporem vero mirificum figurabantur omnia desideria quæ ad Dei laudem habuerat, post Deum vel propter Deum, ad salutem universitatis, quam similiter incomprehensibiliter multiplicato effectu , per singula vulnera Domini remetiebantur. Per rorem autem largifluum exprimebatur omnis affectus quem unquam habuit ad Deum vel ad aliquam creaturam propter Deum ; qui etiam ineffabiliter suavissima delectatione per vulnera Dominica , reficiebat animam ejus. Per splendorem igitur clarissimum signabantur diversæ passiones, quas ab infantia usque ad præsens corpore et spiritu pertulerat : quæ supra omnem capacitatem humanam, in unione passionum Jesu Christi nobilitatæ, animam ipsius sanctificabant, et divinæ claritati configurabant.

In tali delectatione cœlestium deliciarum anima illa repausans, nequaquam vice illa expiravit, sed adhuc eminentiora bona sibi a Dilectore suo præparanda aspiravit. Dominus autem rore largifluo suæ divinæ benedictionis omnes præsentes copiose respersit, dicens : « Ego propria benignitate tactus dulcore charitatis intrinsecus, delectabar ut omnes personæ præelectæ mihi Congregationis huic dignissimæ meæ transfigurationi interessent ; in qua tantum honorem habebunt in cœlis coram omnibus Sanctis meis, quantum illi tres præ cunctis electi Petrus, Jacobus et Johannes,

In divino
Corde verba
Mechtildis
edulcorata.

habent præ cæteris Apostolis ex eo quod transfigurationi meæ in monte meruerunt interesse. » Tunc illa : « Domine, quid hæc tua largiflua benedictio, et copiosa gratiarum infusio, prodesse potest illis, qui per internum saporem hoc non sentiunt ? » Respondit : « Cum alicui conceditur pomarium fructiferum a domino suo, non tamen statim scire potest saporem singulorum fructuum, sed expectare oportet quoisque fructus maturescat. Similiter cum alicui dona gratiarum infundo, non statim percipit etiam interioris delectationis saporem, donec per exteriorum virtutum exercitationem, testa terrenæ delectationis penitus confracta, degustare mereatur nucleus internæ suavitatis. » Tunc Conventus, accepta saluberrimæ Domini benedictione, iterato chorum intrans Matutinos complevit.

CAPUT IX.

QUOD SANCTA TRINITAS ET SANCTI ANIMAM
SALUTAVERUNT.

CUM autem cantaretur XII^{um} Responsorium *O lampas*, etc. apparuit anima infirmæ, in conspectu summæ Trinitatis stans, devote pro Ecclesia supplicare. Quam Deus Pater per hæc verba dulciter decantando salutavit dicens : « Ave, electa mea, quæ per exempla sanctæ conversationis vère dici potes *lampas Ecclesiæ* quæ *rivos*, id est profluvia *fundis olei*, id est orationum in totam latitudinem mundi. » Tunc Filius Dei suavisone intonabat dicens : « Gaude, sponsa mea, quæ vere diceris *medicina gratiæ*; quia omnibus gratia privatis copiosior restituetur tuis sanctis precibus. » Hinc Spiritus Sanctus concinuit dicens : « Ave, immaculata mea, quæ merito *nutrimentum fidei* vocaberis;

quia in omnibus cordibus, quæ pie credunt divinæ operationi meæ, quam in te spiritualiter et non corporaliter operor, fidei virtus nutritur et stabilitur. » Dehinc Pater de omnipotentia sua donavit illi, ut omnibus ex humana fragilitate paventibus, et nondum de sua bonitate plene confidentibus, tutelam præstaret securitatis. Spiritus quoque Paraclitus, qui ignis consumens dicitur, contulit illi ut ex fervore suæ divinæ charitatis calorem minus fervidis ministraret. Deinde Filius Dei concessit illi, in unione suæ sanctissimæ passionis et mortis, ut omnibus in peccato languidis conferret medelam. Tunc multitudo sanctorum Angelorum ipsam coram Deo honorifice elevantes, clara voce insimul resonabant : « *Tu Dei saturitas, oliva fructifera, cuius lucet puritas, et resplendent opera.* » In illo verbo, *cujus lucet puritas*, specialiter in ea collaudantes suavissimam quietem, qua Dominus in ipsis anima dignanter requievit. In illo verbo : *et resplendent opera*, omnium operum ejus laudabilissimam et purissimam intentionem. Post hæc, omnes Sancti cantabant : « *Deus palam omnibus revelavit justitiam* », etc.

Responso-
rium
O lampas
Mechtildi
a superis
cantatur.

CAPUT X.

QUOD JESUS CHRISTUS CUM ATTRACTIONE FLATUS EJUS
MIRABILI MODO ILLAM ANIMAM FUTURÆ GLORIÆ COAPTABAT.

INTER Præfationem vero summæ Missæ, iterato velut novæ gloriæ indutus splendore, floriger sponsus Jesus suavissima quadam blanditate delicatis manibus mentum sponsæ delicate apprehendens, faciem ipsius

tam directe contra vultum suum divinum convertit, quod flatum infirmæ directo tramite afflatu suæ divinitatis intrahere videbatur; oculosque suos deificos ipsius opponens oculis, ipsos quodam mirifico suæ divinitatis radio illustravit. Sicque animam illam felicissimam mirabiliter illuminando, fideliterque sanctificando, quodam modo, ut ita dicam, beatificavit, sicque futuræ gloriæ beatitudinis coaptabat.

Vires
consumun-
tur ut tota
in Deum
immergatur.

Inter hæc, illa quæ hæc in spiritu cognovit¹, intellexit quod nondum esset assumenda, donec, virtute divina omnibus viribus penitus consumptis et annihilatis, tamquam aquæ gutta vini dolio infusa, omni humanitatis insipiditate exuta, ipsi abyso omnis beatitudinis immersa, unus cum eo spiritus effici mereretur. Sicque, licet Conventus jam quinto circa eam solitas orationes peregisset, minime tamen evolavit.

Post Tertiam vero ipsa infirma crura per se sternens, pedes in modum crucifixi Domini sui composuit; dextrum scilicet pedem sinistro superponens. Cumque a circumstantibus pes superpositus deponeretur secus alium, ipsa viriliter retrahens, iterato eum sinistro superponens, palam ostendebat hoc non casu sed devoto perfecisse affectu, ut similitudini unici amatoris sui corpore conformata, simul et gloriæ ipsius mereretur configurari. Sicque Domino pro amore suo in cruce manibus pedibusque confixo ad horam Sextam, vicem pro modulo suo reddens, mediante hora Sexta pedes suos voluntarie consternens, in laudis æternæ sacrificium immolavit. Hinc visus est Dominus tamquam amicus suavissimus membra infirma præmortua dulcissima blanditatem contrectare.

1. Illa quæ hæc in spiritu cognovit, est manifeste eadem persona quæ supra, id est, sancta Gertrudis, cuius nunc sunt omnes reliquæ de sancta Mechtilde in hac ultima parte visiones. Quæ sequuntur ab his verbis: *Inter hæc*, usque ad cap. XI. desunt in *Legatus* ubi cætera reperiuntur, sed multum abbreviata.

CAPUT XI.

DE EVOLATIONE EJUS, ET INTRA COR DIVINUM EJUS SUSCEPTIONE.

INSTANTE autem hora illa desiderantissima, cum jam omni humanitate exuta, et secundum optimum beneplacitum Dilecti sui perfecte composita, sponsa illa delicata de carcere carnis egressura foret ad thalamum Sponsi imperialis, exidente Conventu a mensa, et prima Matre monasterii cum quibusdam circumstante, ecce facies infirmæ subito in quamdam suavissimam commutata blanditatem, certissimam internæ suavitatis efficientiam prætendebat; velut advenientes prædilectas sibi in Christo consorores, quas non poterat verbis, motu tamen oris et amicabilitate vultus suscipiens ad gratulandum sibi super ineffabilibus a Domino impensis sibi beneficiis invitaret. Tunc deliciis affluens Dominus majestatis, solus satians satietas animæ se amantis, sponsam suam lumine divinitatis circumfulgens, totam et perillustrans, ipse Cantor cantorum omnium, suavissima voce omnemque humanam capacitatem supergradienti melodia, Philomenæ suæ, quæ toties ei dulciter cantando, multo magis devota intentione quam sonoritate vocis, Cor ejus divinum allexerat in terris, vicem rependens intonabat: « *Venite vos, benedicti Patris mei, percipite regnum,* etc. commonefaciens eam doni illius prædignissimi, quo per octo annos in eisdem verbis Cor suum divinum donaverat sibi in pignus amoris et securitatis. Hinc blandissime ipsam salutando ait: « *Et ubi est xenium meum?* » Ad quod illa ambabus manibus cor suum ape-

Divinus
Cantor
Philo nenæ
suæ vicem
rependit.

1. Cf. Part. I. c. 20. II. c. 19. III. c. 37; item *Legatus*, lib. V. c. 4.

Xenium
Cordis
repetitur.

riens, contra Cor dilecti similiter contra se patesfacti, et Dominus Cor suum sanctissimum cordi illius applicans, totam eam suæ divinitatis virtute absorptam, gloriæ suæ sociavit. Ubi memor memorum suorum, saltem continua stillicidia de superabundantia deliciarum suarum præcibus suis sanctis nobis obtineat apud eum, cum quo unus spiritus effecta, exultabit in æternum. Amen.

CAPUT XII.

DE GAUDIO ET AUGMENTO MERITI SANCTORUM.

POST hæc, cum commemoratione more solito fieret pro defuncta, apparuit Dominus in majestate suæ gloriæ sedens, et animam defunctæ in sinu suo suavissime repausantem blandissime delicare. Et dum legeretur : *Subvenite Sancti Dei, succurrите ante Dominum, suscipientes animam ejus*, Angeli cum magna reverentia exurgentes, quoniam eam suscipere necesse non habebant, quam tanta Domini sui dignatione videbant honorifice susceptam et tam magnifice honoratam, coram Domino genua flectentes, ad instar Principum ab Imperatore prædia bonorum suorum suscipientium, receperunt merita sua, quæ pridie obtulerant in augmentum meriti dilectæ Christi, quasi ex meritis ejus duplicata et mirifice nobilitata. Similiter singuli Sanctorum sigillatim faciebant in Litania ad invocationem nominis sui. Tunc illa quæ hæc videbat¹, commonuit animam ut oraret pro defectu singulorum specialium amicorum suorum, eo

1. nempe sancta Gertrudis.

affectu quo ipsos dilexerat in hac vita. Cui illa respondit : « Ecce jam in luce veritatis tam perspicue agnosco quod omnis affectus meus, que ma daliquem habere potui in terris, vix est quasi una gutta ad pelagus totius maris , respectu dulcissimi affectus illius, quo divinum Cor ineffabiliter afficitur erga illos ; et quod incomprehensibiliter perutili dispositione permittit Deus homini defectus aliquos, per quos homo frequenter humilietur et exerceatur, sique de die in diem proficiat in salutem; quia nec uno vel minimo cogitatu velle possum quidquid aliud quam quod omnipotens sapientia, et sapientissima benevolentia dulcissimi et amantissimi Domini mei secundum optimum beneplacitum suum circa singulos ordinavit. Unde me totam pro tam ordinatissima divinæ pietatis dispositione in laudes et gratiarum actiones extendo. »

Prima oratio
ad animam
per S.
Gertrudem.

CAPUT XIII.

DE MODO ORANDI DEUM PER HUJUS VIRGINIS MERITA.

SEQUENTI vero die inter Missam, scilicet, *Requiem æternam*, videbatur anima ejus de Corde Dei aureas producere fistulas ad omnes, qui specialem ad eam habebant devotionem, vel affectum ; per quas fistulas sibi de Corde divino attrahere deberent quidquid desiderarent. Habebat autem quælibet fistula ducillum aureum, per quem his verbis ad obtainendum quocumque desiderarent extrahere deberent ; confidentes quod per talia verba facilius allicere possunt divinam benevolentiam ad quæcumque desiderata.

ORATIO DEVOTA SÆPIUS DICENDA PRO DONIS DEI IN
ISTA VIRGINE.

A Deo quid
petendum
per merita
B.M:chtildis

PER amorem quo dilectæ tuæ Mechtildi, vel unquam
alicui Electorum tuorum benefecisti, vel benefecisses,
si habilitatem in hominibus invenisses, et adhuc facturus es
in terris et in cœlis, exaudi me, benignissime Domine Jesu
Christe, per merita ipsius et omnium Electorum tuorum.

Ad elevationem vero hostiæ videbatur quod anima illa
beata simul cum hostia desideraret offerri Deo Patri, in
laudem æternam pro salute universitatis. Unde Unigenitus
Dei, qui nihil consuevit desiderio dilectorum suorum de-
negare, ipsam totam sibi attrahens, et secum Deo Patri
offerens, ex illius unione duplicatam salutem omnibus in
cœlo, et in terra, ac in purgatorio, Electis suis dignantissime
ministravit.

CAPUT XIV.

QUOD UTILE SIT OFFERRE AD OFFERTORIUM CHRISTI MERITA ET
SANCTORUM PRO ANIMABUS.

INTER sequentem etiam Missam, visa est tamquam in Dei
Corde residens, per ipsum mellifluum Cor ad modum
lyræ suavisonæ, per quatuor chordas suavissimas revolvendo,
allicientissimum resonare discantum laudis, gratiarum
actionis, querimoniæ et orationis; scilicet supplementum
sufficiens negligentiæ omnium qui tunc exsequias ejus
celebrando præsentes decantabant; et etiam pro omnibus



in toto mundo qui libenter vellent celebrare, si scirent omnia beneficia sibi gratuito a Deo impensa. Hinc ad Offertorium interrogata quid ex hoc consecuta esset, ut ad Offertorium pro animabus offerret merita Jesu Christi et Sanctorum, illa inclinans se, dimittere videbatur canistra pixidibus plena, porrigens ea animabus in diversis pœnarum locis constitutis. De quibus qualibet pixidem cum magna hilaritate accipiens, mox ut ipsam aperuit, a pœnis omnibus est erepta, et in amœnissimæ requiei mansione collocata. Per canistra quæ animabus porrexit signabantur suæ virtutes; per pixides vero exercitationes virtutum quibus se per opera exercitavit: ut est humilitas, benignitas, compassio, et similia. Unde cum singula canistra ad singula pœnarum loca dirigeret, animæ ibidem commorantes, quæ aliquid unquam illius virtutis habuerunt in terris, meritis ipsius, de pœnis ad gaudia sunt translatæ. Sicque ad cumulum gaudii et gloriae suæ dilectæ, Dominus innumerabilem multitudinem animarum transvexit ad limina cœli. Et quas exigente justitia nondum decebat cœlestibus sociare, ob amorem tamen dilectionis suæ dignatus est amœnis sociare locis beatæ requiei.

Animas
purgatorii
liberat.

CAPUT XV.

QUOD IN DIE TRANSITUS SUI NULLA ANIMA CHRISTIANA
INTRAVIT IN INFERNUM.

Hoc idem de animarum liberatione aliis duabus divinitus est revelatum. Sed et una in Deo pro certo hoc cognovit: quod die illa cum felix anima ejus transiit, ex superabundantia benignitatis dulcissimi Cordis Christi,

nulla in toto mundo ex Christianis ad infernum descendit; quia omnes mali illa die decedentes, aut meritis tam felicis et Deo tam dilectæ animæ pœnitentiam sunt adepti ; aut si omnino tam perversi et indurati fuerunt, quod se omni gratia privaverunt, die illa Dominus eos a corpore non permisit exire, ne tam districtum judicium, in die tantæ solemnitatis et lætitiæ Cordis sui, in aliquam animam desæviret.

CAPUT XVI.

QUOD LAUS DEI-SUPER OMNIA EST QUÆRENDA, ET PURA
INTENTIONE FACIENDA.

ITEM in una Missarum visa est inter amplexus Domini delicate pausare; quam dum illa quæ hæc videbat¹ alloqui affectaret, Dominus brachia sua distendens, animam parumper dimittebat. Tunc vidit animam inefabili circumdatam gloria, habentem vestem præclaram, quasi de crystallis factam; quare quædam ut stellæ radabant, quædam ut specula perspicua erant: quæ singulæ aureis circulis erant inclusæ, et per quamlibet crystallum gemma elucebat. Quædam gemmæ rubei, quædam purpurei, quædam viridis erant coloris; aliæ diversos colores et species præferebant. Hæc vestis desubtus erat serica, et de bonis operibus et virtutibus animæ illius felicis erat perfecta. Per crystallos, ejus designabant opera; per circulos aureos, figurabatur quod omnia sua opera fecit in charitate. Per

Visio de
meritis et
virtutibus
B.Mechtildis

1. Illam quæ hæc videbat opinamur esse Sanctam Gertrudem, quæ quidem solet antea hujusmodi locutione dessignari, cuius quoque visionum series, post caput XV ubi revelatio duabus personis facta narratur, iterum in his verbis illa quæ hæc videbat resumitur, nec jam nisi opere absoluto, cessabit.

gemmas, Christi virtutes quibus suas adjunxerat; quia omnia sua in unione et intentione Christi virtuum faciebat. Et surgens vestem illam in latitudinem tetendit, quasi eam perspiciens, et se in eam speculans; eratque multæ amplitudinis, et tanti splendoris ut totum cœlum nova gloria illustraret. Tantæque dulcedinis tinnitum reddebat, ut cœlum et omnia quæ in eis erant sua resonantia commoveret.

Tunc illa quæ hæc videbat, quid maxime a Congregatione sua vellet, interrogabat. Cui illa respondit: « Super omnia laudem Domini mei desidero, qui me super omne meritum meum in tantum glorificavit et extulit, ut omnia quæ mihi contulit, sola gratuita pietate mihi donasse videatur. Ideoque gratissimum mihi est, ut ipsum pro me sine intermissione laudetis. Ipse denique inter illos me translulit Sanctos, in quibus maxime sibi complacet, et in quibus excellentissime delectatur, et maxime laudatur. Et ista: « Et qualiter in vobis Deum collaudemus? » Respondit: « Omnia quæ agitis vos, ego cum essem in terris faciebam. Ergo breviter quidquid agitis in unione puræ intentionis et perfecti amoris (facite), quo omnia ad laudem Dei, et fructum universitatis feci, ut verbi gratia, cum intratis Chorum ad adorandum sive cantandum, cogitetis quam pure et ferventer Deo intendebam, et in quantum potestis, me imitari studeatis; similiter cum itis dormitum sive comestum, cogitetis quam pura intentione et ferventi amore commoda corporis mei et usum creaturarum suscepi. Et sic de aliis. Sic omnia vestra pro me in laudem mei Dilectoris cedant; et vobismetipsis proveniet in salutem. » Hinc ista iterum ait: « Et quid ex hoc habetis, quod Deum pro vobis laudamus? » Quæ respondit: « Singularem amplexum et osculum, in quo omne gaudium meum innovatur. » Tunc illa vivit tres radios de Corde Dei per animam ejus tendere in omnes Sanctos, a quibus illi mirabiliter illustrati

Laudem Dei
propter
suam
gloriam
commendat.

Dominus
in hac
anima se
laudari
delectatur.

et jucundati, Dominum per illam animam (*a*) cœperunt laudare, dicentes: « Laudamus te pro amœnosa pulchritudine sponsæ tuæ, pro amabili placentia tui in ea, pro unione perfecta qua tecum una est effecta. » Cumque ista videret Dominum in his se laudibus plurimum delectare, dixit ad eum: « Mi Domine, et cur in tantum laudari in hac anima delectaris? » Respondit: « Quia in vita sua super omnia laudem meam semper desiderabat: ideo ipsius desiderium quod habuit retinuit, et hanc incessibili laude mea cupio satiare. »

CAPUT XVII.

DE NOMINE ET UTILITATE HUJUS LIBRI, SCILICET *specialis gratiæ*.

HINC ista animam iterum interrogavit, quid gloriæ prosingulari dono gratiæ accepisset. At illa respondit: « Hoc omnem gloriam meam excellit. Incontinentissima enim charitas quæ Deum hominem fecit, hoc donum sua potenti sapientia, et divina dulcedine, et liberalissima benignitate mihi gratis influxit. » Interrogante autem illa: Si carum aut molestum sibi esset quod liber de his conscriptus esset anima respondit: « Maximum gaudium meum est; quia Dei mei laudem et voluntatem, et utilitatem proximorum ex eo proventuram agnosco. Liber namque ille *lumen Ecclesiæ*¹ vocabitur, quia ipsum legentes, lumine cognitionis

(*a*) pro anima illa. Edit. Lips.

1. Quod nomen pro elogio libri accipiendum est, non autem pro primario titulo.

illustrabuntur, et cujus sint spiritus ex eo agnoscent, et tristes in eo consolationem invenient. » Quisquis ergo hoc donum diligit. ejus tam veraciter est, sicut illius qui hoc a Deo accepit. Sicut qui donum regis per nuntium suscipit, tam proprie possidet et tantam inde consequitur utilitatem, sicut ille qui hoc a manu regis accipit. In hoc enim dono Deus laudem, gloriam et gratitudinem solus vult habere.

Ista scribi
debent ad
illustratio-
nem
proximi.

CAPUT XVIII.

DE SECURITATE EXSEQUIAS EJUS CELEBRANTUM.

DEINDE cum ad sepulturam cantaretur Responsorium *Libera me Domine*, visa est attentis precibus Domino supplicare pro omnibus ibi præsentibus, et ejus exsequias celebrantibus, ne unquam experientur æternam mortem. Unde et super hoc a largitate divinæ benignitatis, certam securitatem accipere meruit in promissis. Cum etiam Responsorium *Regnum mundi* cantaretur, ad illud verbum, *quem vidi*, cantabat et ipsa dicens: « Vere vidi eum in divinitate, quem toties in terris aspexi oculis intellectus, quem amavi totis viribus, in quem credidi toto corde, quem dilexi totis affectionibus meis. »

Et conversa ad Conventum ait: « Rogo vos omnes et moneo, quatenus hoc Responsorium libenter cantetis et legatis, quia Dominus Pater in hoc jucunditatur, Filius Dei salutatur, Spiritus Sanctus delectatur. Quare putatis quod Dominus per sororem Mechtildim¹ illud vobis legendum

B. Mechtildis
Responso-
rium
virginum
commendat.

1. Ipsi anima beatæ Mechtildis ita de se loqui videtur.

tradiderit, nisi quia tam inæstimabili gaudio a vobis audire delectatur. » Hinc cum eidem etiam Responsorium *Surge, virgo* cantaretur, visa est coram Domino stare, velut regina decentissima ornata, et ruens in amplexum Domini, caput suum super cor ejus reclinabat. Cui Dominus : « Gaudium et deliciositas Cordis mei, omnia mea tua sunt; secundum desiderium tuum, omnes adstantes qui tuas peregerunt exsequias, in suis necessitatibus volo exaudire, et eis adstare. »

CAPUT XIX.

QUOD DOMINUS NOSTER JESUS CHRISTUS SUOS DILIGIT
ET CORRIPIT.

Post hæc in festo sanctæ Catharinæ visa est cum Deo per chorum transire et more solito cantantes regere. Quod illa quæ vidi cum miraretur, anima respondit : « Cum vobiscum in choro cantarem totis desideriis et viribus meis, cantu ascendentे, vestra simul desideria sursum ad Deum et in Deum trahebam, cantu vero descendente, totis iterum affectionibus gratiam vobis a Deo reportabam; et hoc facio adhuc incessanter. » Tunc ista ait : « Quid Sororibus vis demandare? » Quæ respondit : « Gaudete præcordialiter in Dilecto vestro, cuius amor circa vos est tam tenerrimus et diligens, sicut matris ad unicum suum, quem eximio affectu semper vult ut in sinu suo sedeat; quatenus omnes vias nocivas sibi præcludat. Ita Deus amator vester desiderat ut illi semper inhæreatis et nunquam devietis; quod dum non facitis, permittit vos affligi; ad hoc ut vos iterum revo-

cet; sicut fidelis mater, quæ puerum, dum a se discedit et cadit, verberibus corripit, ut per hoc discat quod a se ulterius non recedat. Et sicut mater in hoc delectatur, ut puer amicabilibus sibi blandiatur verbis, ita et multo amplius amabilis Sponsus vester a vobis audire desiderat verba, in tantum ut divini Cordis sui medullam penetrent. Eia date illi cor vestrum totum, quia ipse vobis Pater, ipse Dominus, ipse sponsus, ipse amicus, et ipse vobis omnia in omnibus erit. » Quod illa divinitus sic intellexit: quia Pater est, debemus ei omne bonum credere; quia Dominus noster est, omnem spem nostram in ipsum ponere: quia sponsus, toto corde et anima ipsum diligere; quia amicus, debemus omnem tribulationem et necessitatem nostram ipsi cum fiducia exponere, et per ipsum solum consolari.

Cœlestis
sponsus
dulcibus
verbis
allicitur.

CAPUT XX.

DE FELICI ANIMA B. COMITIS FUNDATORIS.

HINC infra tricesimum ejusdem, in anniversario scilicet Domni B.^{1.} Comitis fundatoris Cœnobii, vidit animam ejusdem Comitis in splendore mirabili, tunicam habentem purpuream, omnibus virtutibus adornatam, et desuper albam vestem ex rubeo et viridi colore compositam. In rubea parte leones aureis circulis inclusi, de quorum cordibus rosæ pulcherrimæ exeuntes apparebant; in viridi colore omnes virtutes inedicibili opere reucebant. Monile quoque in

1. Burchard I. de Mansfeld. Cf. Part. V. c. 10. Iste defunctus est in die festo sanctæ Luciæ, 13 decembris, juxta notitiam Abbatissæ Sophiæ de Stolberg. » Cf. Documenta ad calcem, n° 2.

modum stellæ splendidæ; et amictum ex auro rubeo et purissimo, et desubtus ex argento perspicuo habebat; et in capite suo coronam nimis decoram. Tunc illa quæ hæc videbat ait illi: « Unde Vobis tantarum virtutum tam copiosa varietas. » Cui anima: « Non meis meritishanc tam magnificam promerui gratiam, sed ex Dei mei pietate et virtutibus dilectæ mihi Congregationis utor. Hanc autem tunicam omnibus virtutibus redimitam, in ascensu magnificæ reginæ, videlicet Domnæ Gertrudis Abbatissæ accepi. Ipsam denique velut regina præpotens, innumeris virtutibus, divitiis, cœleste palatum in insigni gloria intravit; ut de illa dici possit illud Regum: *Et ingressa regina in Hierusalem*, etc. » (III. REG. x. 2.)

Gertrudis
abbatissa
iterum
commenda-
tur.

« In multo enim tempore, nulla talis et tanta anima, cum tam magnificis virtutibus, et tam variis ornatibus atria cœlorum est ingressa. Hoc rubeum et viride vestimentum similiter ex meritis jam dictæ Abbatissæ habeo; quod ex virtutibus suorum subditorum est perfectum. Rubeus color martyrii designat gloriam; quam Religiosi ex vera obtinent obedientia. Quia qui voluntatem propriam libens Deo obtulerit, dignorem et cariorem hostiam quam corporis caput immolat. Per leones, fortia obedientiæ opera; per circulos, vincula obedientiæ; per rosas, patientia quam Religiosi in omnibus operibus habere debent, est expressa. In viridi colore, omnium virtutum viror exprimitur; et hinc mirabilis super ornatus, cuiuslibet virtutis meritum distincte repræsentat; et hunc decorem ex meritis singularum personarum possideo. quæ in meo claustrō Deo deserviunt. Monile hoc, præclarum desiderium prædictæ Abbatissæ designat, quod ideo stellæ præfert similitudinem; quia sicut stella semper in motu est, ita ejus desiderium fuit continuum; et sicut stella purissima est, sic intentio sui desiderii; semper enim et super omnia Dei laudem desiderabat, et proximorum

salutem. In auro et in gemmis, quæ hoc monile adornant, studium et labor sui cordis, quæ habuit ex desiderio, innuuntur. Hoc vero amictum aureum, quod amorem et cognitionem præfigurat, et hanc amoris coronam nuper, cum illa mirabilis aquila cœli petuit secreta, a Domino ex meritis ipsius accepi. » Tunc illa dixit : « Eia, edicite, quid tunc gaudii habuerunt Sancti. » Anima respondit : « Cum ultimo in infirmitate communicasset, Deo in tantum est unita, ut eam intra Deum in cœlo videremus, novusque radius a divinitate progrediens omnes illustravit Sanctos, in quo vidimus et agnovimus omne meritum et dignitatem, quam anima illa felicissima erat perceptura; et exinde in magno et festivo gaudio fuimus nos præparantes. In exitu vero ejus, Dominus suo divino afflato animam ejus tanta suavitate et blanditate sibi intraxit, ut impossibile sit effari. Sancti etiam omnes a maximo usque ad minimum ibi affuimus. Et dum eam Dominus secum assumeret, omnes Sancti insimul dulcissime jubilando cantabant : *Prudens et vigilans virgo, qualis es cum sponso illo, qui te elegit!* Ad illud autem, *quam pulchra es, quam mirabilis, quanta luce spectabilis!* anima illa deliciis affluens, velut sponsa de thalamo, a Corde divino processit, stans coram throno amicta divinitate, et tota plena Deo. Cum vero Sancti cantarent : *Thalamo gaudes regio, conjuncta Dei Filio,* Dominus iterum in amplexus suos amantissime eam suscipliens, dulcissime in ejus laudem decantabat : *Ista est speciosa inter filias Jerusalem, sicut vidistis eam, plenam charitate et dilectione,* Dei videlicet et proximi; *in cubilibus,* hoc est in contemplatione; *et in hortis aromatum,* hoc est, in fructuosa doctrina, qua in cordibus proximi laboravit. »

Omnes autem Sancti merita sua Dœo ad honorēm Sponsæ suæ offerebant, inter quos dum ego accederem, Dominus me

De gaudio
Sanctorum
pro gloria
G. Abba-
tissæ.

Fundatoris
claustri
præmium.

dulcissime amplexans, hoc amictum aureum, quod amoris et cognitionis insigne præfert, meritis suæ dilectricis mihi dedit, et amoris coronam capiti meo imposuit; et ex tum majorem cognitionem et amorem semper venerandæ Trinitatis habui, et in æternum sum habiturus. » Hinc ista ait : « Quid splendor hic designat, qui Vos circumdat? » Respondit anima : « In hoc lumine agnosco benignitatem et misericordiam Dei mei erga me; et degusto ejus ineffabilem amorem et dulcedinem, qua me dilexit ab æterno. » Interrogante etiam ista, quid sibi proficeret quod ejus anniversarius festivis cantibus a Congregatione ageretur in terris, ille respondit : « Dominus meus omnia quæ mihi fiunt, in purgatorium animabus mittit, ex quo plurimæ liberantur; et has animas proprias mihi donat, sicut Imperator qui principibus suis milites tribuit: et hoc mihi perpetuus honor erit in cœlestibus. »

CAPUT XXI.

DE MIRABILI AFFECTIONE DEI ERGA ANIMAM BEATÆ SORORIS
MECHTILDIS.

INTER tricesimum, cum iterum animam beatæ memoriarum M. videret, et eam de gloria sua interrogaret, illa respondit : « Meritum meum et gloriam meam nec oculus vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis ascendit. » Quo auditio, illa cœpit contrastari; sed anima consolabatur eam dicens : « Carissima soror, noli mœrere; cum enim puer patrem

amplecti desiderat, nec ad ipsum patrem præ sua parvitate attingere valet, pater ex affectu nimio et compassionē puerō se inclinat, quatenus eum amplexari valeat et osculari.¹ Sic et benignus Dominus amanti animæ dignanter se inclinans, invisibilia et ineffabilia cœlestium secretorum per similitudines eidem demonstrat. Ego autem in divinitatem sic translata sum, eique felicissime unita, ut quodam modo ab omnipotente omnipotens, a sapientia sapiens, a benignitate benigna effecta; et sic de omnibus, quæ in Deo sunt, bonis ditata. Ideoque omnia quæ mihi his triginta diebus, orationibus, gratiarum actionibus pro me, cæterisque bonis operibus impendistis, Dominus totaliter, ac si ipsi in propria persona fecissetis, acceptavit; et orationes vestras secundum benignissimæ voluntatis suæ beneplacitum exaudivit. Insuper quodcumque pia devotione et credulitate ad sepulcrum etiam prædilectæ sororis meæ petieritis, scitote vos exaudiiri; ita ut si illud quod oratis vobis non expedit, clementissima Dei liberalitas in aliud melius et vobis utilius commutabit. » Tunc illa ait: « Habent omnes Electorum animæ hanc de qua dixistis felicissimam cum Deo unionem? » Anima respondit: « Etiam; sed differenter secundum quod hic meruerunt: aliae majori liberalitate, aliae cognitione alias præcellunt. Et sic de singulis. »

Mechtildis
anima
perfectio-
num Dei fit
particeps.

1. Hic adductum pueri et patris exemplum formam Gertrudi solitam in suis revelationibus feliciter in memoriam revocat.

CAPUT XXII.

QUOD HÆC ANIMA BEATE VIRGINI MARIAE IN VIRTUTIBUS ALIQUA-
LITER SIMILETUR.

INTER Missam vero, cum gloriosa Virgo Maria eidem appa-
reret, requisivit ab ea si hæc felix anima in aliquo ei
similis esset. Cui benigna Virgo Maria respondit : « Etiam ;
in cunctis virtutibus mihi multum similari videtur, specia-
liter tamen in septem. Scilicet in humilitate præcipua : pro
nihilo enim se habuit et nulli se prætulit ; et pro eo Domi-
nus eam inter summos transtulit Sanctos. Secundo in puri-
tate et munditia cordis, et vitæ innocentia, pro quibus nunc
his qui Deo proximi sunt et maxime in ejus cognitione vigent
sociatur. Tertio in fideli amore, pro quo omne bonum, quod
anima capere potest, potiori modo eam influit, scilicet gau-
dium, lætitia, honor et beatitudo. Quarto, in desiderio laudis
Dei, quo in omni quod potuit Dei laudem in terris quæsivit et
promovit. Et propterea inter eos translata est, qui Deum in
maximo laudant delectamento, omnemque laudem seu gra-
tiarum actionem pro ea factam, ac si ipsi oblata sit, Dominus
computabit. Insuper omnia desideria sua quæ non impleta
sunt vult adimplere. Quinto in misericordia et compassione,
pro quibus hunc accepit honorem, quod omnes eam invocan-
tes in suis necessitatibus potest adjuvare. Sexto in benigni-
tate et gratitudine ; idcirco eam modo Deus influit, velut fon-
tem, in cuius redundantia omnes Sancti singulari jucunditate
perfusi pro ea Dominum benedicunt. Septimo, in familiari
unione, pro qua adhuc Deo familiarius consociatur ; insuper
et hoc speciali meruit prærogativa, ut omnes qui Deum ado-

In septem
B. Marie
assimilatur.



W 1260 2x

PARS SEPTIMA, CAPUT XXII.

421

raverint per amorem mutuum, quo Deus eam et ipsa Deum dilexit, dignanter velit exaudire. » Et adjecit : « Ex illa die qua Deus matrem vestram quam ut animam vestram dilexit subtraxit, in ea fide et amore quo me sibi in matrem elegit, vos mihi commendavit : unde omne studium meum est, quomodo vos, ut decet, Filii mei sponsas adornem. Nunc autem pro eo quod hanc consolatricem vestram vobis abstulit, seipsum vobis in consolatorem cum omni quod ipse est redonavit. »

QUI SIT BENEDICTUS PER INFINITA SÆCULA
SÆCULORUM. AMEN.

EXPLICIT PARS SEPTIMA

